Published on (https://www.bnm.md)

14.05.2024

Raportul asupra inflației nr. 2, 2024

Guvernatoarea BNM, Anca Dragu prezintă Raportul asupra inflației nr. 2, 2024

Raportul asupra inflației nr. 2, 2024 [1]

Prezentarea [2]

SUMAR

Inflația

Conduita restrictivă a politicii monetare promovate pe parcursul anilor 2021-2022 a condiționat revenirea, în luna octombrie 2023, și menținerea inflației în intervalul de ±1,5 puncte procentuale de la ținta de 5,0 la sută. Astfel, în primele trei luni ale anului curent, rata anuală a inflației a continuat tendința descendentă începută la finele anului 2022. În același timp, în trimestrul I 2024, rata anuală a inflației a fost marginal inferioară valorii anticipate în Raportul asupra inflației, februarie 2024. Rata anuală a inflației s-a diminuat de la 4,2 la sută în luna decembrie 2023 până la 3,9 la sută în luna martie 2024. În prima lună a anului curent aceasta a înregistrat o majorare până la 4,6 la sută, după care și-a reluat tendința observată pe parcursul anului precedent. Ca rezultat, similar trimestrului IV 2023, rata anuală a inflației s-a plasat în intervalul de ±1,5 puncte procentuale de la ținta de 5,0 la sută. Totodată, rata medie anuală a inflației a constituit 4,3 la sută în trimestrul I 2024, fiind cu circa 1,1 puncte procentuale inferioară celei din trimestrul precedent. Traiectoria descendentă a inflației la începutul anului curent și menținerea acesteia în intervalul de ±1,5

puncte procentuale de la ținta de 5,0 la sută în trimestrul I 2024 a fost susținută de cererea internă modestă, care a exercitat presiuni dezinflaționiste asupra prețurilor, în contextul creșterii moderate a veniturilor disponibile ale populației în termeni reali și al incertitudinii din regiune. Presiuni dezinflaționiste au continuat să fie determinate de traiectoria prețurilor la produsele alimentare pe piața internațională, dar și de efectele recoltei bogate din anul precedent. Un anumit impact a fost generat de scăderea unor tarife la serviciile comunale în prima parte a anului, precum și de efectele compensațiilor acordate populației pentru resursele energetice în perioada rece a anului. Totodată, presiuni inflaționiste în primele trei luni ale anului curent au fost determinate de ajustarea politicii fiscale și de unele șocuri sectoriale adverse.

În ultima perioadă, tendința descendentă a ratei anuale a prețurilor în industrie a continuat, conturând astfel premise pentru temperarea presiunilor acestora asupra prețurilor unor subcomponente ale IPC în perioada următoare. Pe lângă acest fapt, cererea internă va continua să exercite un impact dezinflaționist, care va fi atenuat de efectul generat de finalizarea perioadei de compensare a tarifelor pentru populație. Modalitatea de ajustare a tarifelor, situația tensionată în regiune și riscurile escaladării acesteia mențin incertitudinea pronunțată aferentă prognozei inflației.

Mediul extern

Începutul anului 2024 în economia mondială s-a caracterizat prin amplificarea tensiunilor geopolitice și persistența presiunilor inflaționiste. Prețul petrolului a crescut substanțial în primele luni ale anului 2024 din cauza controlului OPEC+ asupra volumului de producție, a evitării navigării prin Marea Roșie de către tancurile petroliere, dar și a intensificării tensiunilor în Orientul Mijlociu. Presiunile inflaționiste s-au dovedit mai persistente, în special cele ce țin de inflația de bază, fapt ce a diminuat așteptările piețelor financiare privind scăderea rapidă a ratelor dobânzilor. De exemplu, în SUA, în luna martie 2024, inflația anuală a crescut până la 3,5 la sută, ceea ce a determinat schimbarea așteptărilor privind prima reducere a dobânzilor SRF din iunie în noiembrie 2024. Prețurile la produsele alimentare pe piața internațională au inversat trendul descrescător și urmează o tendință ușoară de creștere. Periodic, au crescut și cotațiile la gazele naturale din cauza intensificării achizițiilor în Asia, ceea ce a contribuit la diminuarea ofertei pentru Europa. Totuși, stocurile de gaze în Europa se mențin la niveluri maxime după un sezon de iarnă blând și după scăderea consumului industrial de gaze naturale. Creșterea economică continuă să fie dispersată la nivel mondial. De exemplu, datele statistice arată că economia SUA este într-o stare bună, ceea ce va permite SRF să mențină ratele înalte pentru o perioadă mai îndelungată. În Europa, creșterea economică este slabă după crizele constante din ultimii ani. În regiune, creșterea economică continuă să fie bulversată de consecințele războiului din Ucraina.

Economia

În trimestrul IV 2023, PIB a înregistrat o creștere anuală nesemnificativă, acesta fiind doar cu 0,2 la sută superior nivelului din perioada similară a anului precedent. Dinamica modestă a activității economice a fost susținută, preponderent, de recolta bogată din sectorul agricol din anul 2023, care a creat condiții pentru majorarea exporturilor de produse agroalimentare. Totodată, de menționat unele evoluții în sectorul comunicațiilor, serviciilor sociale, serviciilor de cazare și alimentație publică. Totuși, cererea internă este slabă, fapt semnalat de majorarea neesențială a consumului populației și a investițiilor, în condițiile creșterii moderate a veniturilor reale ale populației și ale incertitudinii sporite din regiune. Semnale mai puțin optimiste cu privire la activitatea economică sunt confirmate și de dinamica negativă aferentă industriei, construcțiilor, comerțului și transportului. În același timp, seria ajustată sezonier reflectă o dinamică nulă a PIB comparativ cu trimestrul III 2023. Biroul Național de Statistică a revizuit ratele anuale

pentru perioadele precedente. Astfel, valorile de -2,4 la sută, -2,2 la sută și 2,6 la sută pentru trimestrele I, II și III au fost revizuite în sens ascendent la -0,9 la sută, -0,3 la sută și, respectiv, 3,3 la sută. Drept urmare, în anul 2023 PIB s-a majorat cu 0,7 la sută comparativ cu anul 2022. În acest context, similar anului precedent, presiunile din partea cererii agregate asupra prețurilor au exercitat un impact dezinflaționist.

Politica monetară

În trimestrul I 2024, lichiditatea excesivă a însumat 12,3 miliarde lei, fiind în creștere față de trimestrul precedent cu 2,8 miliarde lei.

Agregatul monetar M3, în trimestrul I al anului 2024, a înregistrat un ritm anual de creștere de 17,9 la sută. Contribuția principală fiind din partea soldului depozitelor în moneda națională.

Pe parcursul trimestrului I 2024, au avut loc două ședințe ale Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei cu privire la deciziile de politică monetară. Ca urmare a evaluării balanței riscurilor interne și externe și a perspectivelor inflației pe termen scurt și mediu, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei, la ședințele din 6 februarie 2024 și 21 martie 2024, a hotărât micșorarea ratei de bază aplicate la principalele operațiuni de politică monetară cu câte 0,50 puncte procentuale consecutiv, până la nivelul de 3,75 la sută anual.

Totodată, în cadrul ședinței ordinare de politică monetară din 7 mai 2024, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei a adoptat prin vot unanim diminuarea ratei de bază aplicate la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt cu 0,15 puncte procentuale, stabilind un nivel de 3,60 la sută anual. Cu aceeași magnitudine au fost diminuate ratele la creditele și depozitele overnight, stabilind nivelurile de 5,60 și, respectiv, 1,60 la sută anual. Concomitent, a fost diminuată norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în lei moldovenești și în valută neconvertibilă și cea din mijloacele atrase în valută liber convertibilă pentru două perioade consecutive de aplicare a rezervelor până la nivelurile de 29,0 la sută și, respectiv, 39,0 la sută din baza de calcul.

Decizia respectivă a fost adoptată în contextul ajustării graduale a politicii monetare de natură să asigure în continuare stimularea creditării și susținerea cererii agregate interne prin încurajarea consumului și a investițiilor, echilibrarea economiei naționale și ancorarea așteptărilor inflaționiste, având drept scop menținerea, pe termen mediu, a inflației în limita intervalului de variație al țintei.

În trimestrul I 2024, pe segmentul monedei naționale, ratele medii ponderate ale dobânzilor la creditele noi acordate și la depozitele la termen au continuat descreșterile, inclusiv sub impactul mecanismului de transmisie a reducerilor consecutive ale ratei de bază aplicate la principalele operațiuni de politică monetară. Astfel, rata medie ponderată la credite a constituit 9,66 la sută, iar cea la depozite – 3,91 la sută, în scădere cu 4,63 și, respectiv, cu 7,85 puncte procentuale față de trimestrul I 2023.

Ratele medii ale dobânzilor aferente soldului la creditele în moneda națională au înregistrat scăderi în comparație cu trimestrul precedent cu 0,88 puncte procentuale, până la nivelul de 9,69 la sută, iar la depozite – cu 2,44 puncte procentuale, până la nivelul de 4,80 la sută. Ratele medii ale dobânzii la creditele și depozitele în valută s-au menținut practic la aceleași niveluri.

Proiecția inflației pe termen mediu

Runda curentă de prognoză anticipează că cererea externă va fi temperată comparativ cu mediile istorice, iar inflația externă va continua să scadă spre nivelurile țintite de autoritățile monetare. Ratele dobânzilor în

regiune și la nivel mondial vor scădea, însă nu atât de rapid cum s-a anticipat. Dolarul SUA va continua să se aprecieze ca urmare a menținerii ratelor dobânzilor SRF la niveluri înalte încă pentru o bună perioadă, a performanței satisfăcătoare a economiei SUA comparativ cu alte economii, dar și a creșterii atractivității dolarului SUA pe fundalul intensificării tensiunilor geopolitice la nivel mondial. Rubla rusească va continua să se deprecieze din cauza reechilibrării parității puterii de cumpărare, dar și a dificultăților tot mai mari privind ocolirea sancțiunilor economice și conlucrarea cu noi piețe de desfacere. Cotațiile la petrol pe piața internațională se vor menține la niveluri înalte din cauza tensiunilor geopolitice, dar și a prelungirii acordului OPEC+ de limitare a producției de petrol cu 2,2 milioane barili pe zi până în iunie 2024, ceea ce ar putea crea un deficit semnificativ de petrol pe piața mondială în a doua jumătate a anului 2024. Cotațiile la gazele naturale vor continua să fie susceptibile la cele mai mici șocuri de ofertă, iar prețurile la produsele alimentare pe piața internațională vor crește moderat comparativ cu maximele anilor precedenți, datorită ofertei bogate pe unele segmente.

În runda curentă de prognoză riscurile inflaționiste identificate sunt asociate cu intensificarea tensiunilor în Orientul Mijlociu și posibile șocuri temporare de ofertă asupra formării prețurilor la produsele alimentare pe piața internațională. Totodată, sunt luate în calcul situații precum distrugerea reciprocă prin atacuri cu drone a capacităților de producere și prelucrare a resurselor energetice în contextul războiului din Ucraina, politica monetară a SRF și configurarea geopolitică după alegerile din 2024.

Rata anuală a inflației va continua să scadă ușor în primul trimestru de prognoză, după care va spori până la începutul anului viitor, ulterior va înregistra o diminuare nesemnificativă până la sfârșitul orizontului de prognoză[1], cu excepția trimestrului IV 2025, când va spori neînsemnat. Pe parcursul orizontului de prognoză[2], rata anuală a inflației va oscila în proximitatea țintei de 5,0 la sută și se va menține în intervalul de variație. Rata anuală a inflației de bază va continua traiectoria ascendentă pe parcursul primelor două trimestre de prognoză, după care se va diminua spre finele perioadei de prognoză, cu excepția ultimului trimestru, când va crește ușor. Ritmul anual al prețurilor produselor alimentare va avea o tendință relativ stabilă pe întreaga perioadă de prognoză. Rata anuală a prețurilor reglementate va continua să scadă în primul trimestru de prognoză, după care va avea o tendință ascendentă până la începutul anului viitor, urmată de o diminuare continuă până la sfârșitul orizontului de prognoză, cu excepția trimestrului IV 2025, când va crește neesențial. Ritmul anual al prețurilor la combustibili își va continua tendința ascendentă până la finele anului curent, după care se va diminua spre sfârșitul perioadei de prognoză.

Cererea agregată negativă pe întreg orizontul de prognoză se va datora, în mare parte, condițiilor monetare reale restrictive și, într-o măsură mai mică, impactului negativ al cererii externe. Impulsul fiscal pozitiv pe parcursul aceleiași perioade va atenua revizuirea în jos a cererii interne.

Condițiile monetare reale vor avea un caracter restrictiv asupra cererii agregate pe întreaga perioadă de prognoză.

Prognoza actuală a inflației, față de cea din Raportul asupra inflației, februarie 2024, a fost revizuită nesemnificativ în sens ascendent pe parcursul perioadei comparabile[3], cu excepția trimestrului II 2024, unde aceasta este similară și trimestrului III 2025, unde este inferioară. Ritmul anual al inflației de bază a fost revizuit în sens ascendent pe întreaga perioadă comparabilă, cu excepția ultimului trimestru. Prognoza actuală a ritmului anual al prețurilor produselor alimentare a fost majorată pe întreaga perioadă comparabilă, cu excepția trimestrului II 2025, unde este inferioară. Ritmul anual al prețurilor reglementate este revizuit în sens descendent pe întreaga perioadă comparabilă, cu excepția trimestrelor II și IV 2025. Prognoza ratei anuale a prețurilor la combustibili a fost majorată până în trimestrul II 2025 și diminuată spre finele perioadei comparabile.

1. Trimestrul I 2026

2. Trimestrul II 2024 – trimestrul I 2026

3. Trimestrul II 2024 – trimestrul IV 2025

See also

Tags
inflation [3]
prognoza inflației [4]
mediul extern [5]
Conceptul Sistemului informatic de raportare către Banca Naţională a Moldovei [6]
raportul asupra inflatiei [7]
raport asupra inflatiei [8]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/66927

Related links:

[1] https://www.bnm.md/files/Raport asupra inflatiei mai 2024_ISBN.pdf [2] https://www.bnm.md/files/Prezentare_RI_mai_2024_1.pdf [3] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=inflation [4] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=prognoza inflației [5] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=mediul extern [6] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Conceptul Sistemului informatic de raportare către Banca Naţională a Moldovei [7] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=raportul asupra inflatiei [8] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=raport asupra inflatiei